

Nr 124.

Ankom till riksdagens kansli den 11 maj 1926 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under tredje huvudtiteln gjorda framställningar i avseende å vissa anslag till utrikesdepartementet.

(1:a avd.)

1:o) I statsverkspropositionen till innevarande riksdag har Kungl. Maj:t under tredje huvudtiteln (punkt 1 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden den 7 januari 1926) föreslagit riksdagen att

dels bestämma antalet befattningshavare å ordinarie stat för utrikesdepartementet på följande sätt:

Befattningshavare.*A. Diplomatisk eller konsulär personal.*

	Lönegrad.
1 sändebud tjänstgörande såsom kabinettssekreterare.....	A 3
3 avdelningschefer	A 2
7 legationsråd eller konsulter tjänstgörande såsom byråchefer	B 30
6 förste legationssekreterare eller vicekonsuler	B 26
5 byråsekreterare	B 21
3 förste kanslister eller kanslister	B 16
	eller B 12

B. Övrig personal.

1 kamrerare	B 6*
1 förste arkivarie	B 24
1 andre arkivarie	B 21
6 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
8 kanslibiträden	B 7
9 expeditionsvakter	B 5

dels godkänna följande stat för utrikesdepartementet, att tillämpas från och med den 1 juli 1926:

* Tryckfel i statsverkspropositionen. Bör tydligen vara B 26.

Stat:

avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	kronor 357,400
arvode till en speciellt sakkunnig i folkrätt	» 8,000
avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslags- anslag	» 69,000
	<hr/> Summa kronor 434,400

Anm. Kabinettssekreteraren skall äga att såsom bidrag till representationskostnader åtnjuta ett årligt belopp av 6,000 kronor, att utbetalas i den ordning, som beträffande lön är stadgat;

dels medgiva, att befattning i lönegraden A 2, tillhörande utrikesdepartementets stat, må disponeras för extra sändebuds- eller generalkonsulspost i utlandet i samband därmed att till utrikesrepresentationen hörande befattning i samma lönegrad å extra stat användes för avdelningschefstjänst i departementet,

dels ock i riksstaten sänka det *ordinarie* förslagsanslaget till departementet, nu 466,000 kronor, med 31,600 kronor till 434,400 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 1—6 av åberopade statsrådsprotokollet.

Motion.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehafat en inom andra kammaren av herr *A. Forssell* väckt motion, nr 219, vari hemställts, att den av Kungl. Maj:t föreslagna indragningen av den för utrikesdepartementets arkiv avsedda kanslirådstjänsten icke måtte av riksdagen bifallas.

I fråga om de skäl motionären anfört till stöd för sin framställning får utskottet hänvisa till motionen.

*Kungl.
Maj:t.*

Kungl. Maj:ts förevarande förslag innebär, att chefen för utrikesdepartementets arkiv, vilken är placerad i lönegraden B 30, skulle uppföras på indragningsstat ävensom att å samma stat skulle uppföras en byråsekreterare, placerad i lönegraden B 21 och tjänstgörande å arvs- och ersättningsbyrån tillhörande utrikesdepartementets rättsavdelning. Å indragningsstaten avses därjämte att uppföras två tjänstemän i lönegraden B 5 (expeditionsvakt och portvakt). Ett bifall till ifrågavarande förslag skulle innebära att anslagsposten till avlöningar åt ordinarie tjänstemän i departementet skulle kunna sänkas med 24,648 kronor.

För närvarande utgår till kabinettssekreterare, som är gift, såsom bidrag till representationskostnader ett årligt belopp av 6,000 kronor. Tillräckligt skäl att bibehålla det sålunda uppställda villkoret för att kabinettssekreteraren skall komma i åtnjutande av ifrågavarande bidrag, har icke synts departementschefen föreligga, varför sagda villkor ansetts böra bortfalla.

Kungl. Maj:t har vidare ifrågasatt viss jämkning i tjänstgöringsförhållandena för de inom utrikesdepartementet tjänstgörande avdelningscheferna, ävensom för motsvarande befattningar inom den yttre representationen.

Utrikesdepartementets anslag till icke ordinarie befattningshavare har för budgetåret 1926—1927 föreslagits skola upptas med 69,000 kronor enligt följande beräkning:

Grundavlöningar till extra ordinarie tjänstemän, högst	kronor	53,520
Avlöningsförhöjningar till extra ordinarie tjänstemän, förslagsvis	»	3,120
Extra befattningshavare, renskrivning m. m., högst	»	12,360
Summa förslagsanslag kronor		69,000.

Förevarande anslag har i sin helhet av Kungl. Maj:t föreslagits att upptagas med 434,400 kronor.

Med hänsyn till omfattningen av det arbete, som är förenat med handhavandet av utrikesdepartementets arkiv, samt i betraktande av detta arbetes ofta grannliga art, har utskottet med beaktande av de i motionen anförda synpunkterna ansett sig böra förorda, att kanslirådsbefattningen å arkivet bibehållas å departementets stat.

*Utskottets
yttrande.*

Kungl. Maj:ts förslag, att en byråsekreterarebefattning skulle indragas, föranleder icke någon erinran från utskottets sida, liksom ej heller förslaget om indragning av två befattningar i lönegraden B 5.

Emellertid synas ifrågavarande befattningar i lönegraderna B 21 och B 5 icke böra, såsom Kungl. Maj:t föreslagit, uppföras å allmänna indragningsstaten utan i stället, i överensstämmelse med det av utskottet i dess utlåtande nr 119 framlagda förslaget rörande ordnandet av motsvarande indragningar inom andra departement, uppföras å övergångsstat.

Med hänsyn till att åtminstone den ena av de å övergångsstat uppförda befattningshavarna kan beräknas komma att tjänstgöra under avsevärd tid, har utskottet ansett, att anslagsposten till avlöningar åt icke-ordinarie befattningshavare bör kunna minskas med avlöningen till en e. o. expeditionsvakt i lönegraden B 5.

Vad beträffar Kungl. Maj:ts förslag om ändring i villkoren för åtnjutandet av kabinettsekreterarens representationsbidrag vill utskottet erinra om att ifrågavarande spörsmål tidigare varit föremål för behandling inom riksdagen, men att någon jämkning i nämnda villkor då icke ansetts böra ifrågakomma. Utskottet har emellertid icke vidare velat motsätta sig den nu föreslagna ändringen av berörda villkor. I sammanhang härmed har utskottet dock ansett sig böra framhålla, att de skäl, som tidigare föranlett representationsbidragets höjande från 3,000 kronor till 6,000 kronor, icke längre torde föreligga. Utskottet har därför ansett sig böra taga även frågan om bidragsbeloppet under förnyad omprövning och har därvid funnit starka skäl tala för att bidraget nu fastställes till det belopp, vartill det ursprungligen bestämts. Utskottet vill sålunda föreslå, att kabinettsekreterarens representationsbidrag utgår med ett belopp av 3,000 kronor för år och utbetalas i den ordning, som är stadgad beträffande lön.

Med anledning av vad utskottet sålunda anfört har utskottet beräknat personal- och avlöningsstaterna för utrikesdepartementet på följande sätt:

Befattningshavare:

<i>A. Diplomatisk eller konsulär personal.</i>		Lönegrad.
1 sändebud tjänstgörande såsom kabinetssekreterare	.....	A 3
3 avdelningschefer	.....	A 2
7 legationsråd eller konsuler tjänstgörande såsom byråchefer	.....	B 30
6 förste legationssekreterare eller vicekonsuler	.....	B 26
5 byråsekreterare	.....	B 21
		B 16
3 förste kanslister eller kanslister	..... eller	B 12

B. Övrig personal.

1 kansliråd, tjänstgörande såsom chef för arkivet	.....	B 30
1 kamrerare	.....	B 26
1 förste arkivarie	.....	B 24
1 andre arkivarie	.....	B 21
6 kansliskrivare	.....	B 11
1 förste expeditionsvakt	.....	B 7
8 kanslibiträden	.....	B 7
9 expeditionsvakter	.....	B 5

Stat:

avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	.....	kronor 365,900
arvode till en speciellt sakkunnig i folkrätt	.....	» 8,000
avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag	.....	» 66,800
		<hr/> Summa kronor 440,700

Den i förenämnda beräkning ingående anslagsposten till avlöningar åt icke-ordinarie befattningshavare torde i överensstämmelse med de av statsutskottet i dess utlåtande nr 119 framlagda principerna för beräkning av dylika anslag böra bestämmas på följande sätt:

Grundavlöningar till e. o. tjänstemän, högst	.....	kronor 51,320:—
Avlöningsförhöjningar till e. o. tjänstemän m. m., förslagsvis	.....	» 3,120:—
Extra befattningshavare, renskrivning m. m., högst	.....	» 12,360:—
		<hr/> Summa förslagsvis kronor 66,800:—

Såsom tidigare nämnts böra å övergångsstat uppföras 1 byråsekreterare samt 1 expeditionsvakt och 1 portvakt. För budgetåret 1925—1926 finnes å tredje huvudtiteln uppfört ett ordinarie förslagsanslag å 36,800 kronor till övergångsstat för utrikesdepartementet, vilket anslag av Kungl. Maj:t föreslagits skola utgå ur riksstaten, när även de från detta anslag avlönade befattnings-

havarna borde upptagas å allmänna indragningsstaten. I anslutning till vad utskottet i förut omförmälda utlåtande anfört, bör departementets anslag till övergångsstat upptagas direkt under respektive departements avlöningsanslag. Å utrikesdepartementets avlöningsstat böra därför medel under budgetåret 1926—1927 beräknas för följande befattningshavare å övergångsstat:

A. Diplomatisk och konsulär personal.

1 legationsråd	B 30
1 förste legationssekreterare	B 26
1 byråsekreterare	B 21

B. Övrig personal.

1 förste arkivarie	B 24
1 andre arkivarie	B 21
1 expeditionsvakt	B 5
1 portvakt	B 5

Kostnaderna för övergångsstaten böra följaktligen beräknas till (36,800 kronor + 13,188 =) 49,988 kronor eller i avrundat tal 50,000 kronor, vilket belopp bör i staten uppföras såsom förslagsanslag. Det förut i riksstaten upptagna ordinarie anslaget till övergångsstat erfordras i anledning härav icke för framtiden.

Medelsbehovet under anslaget till utrikesdepartementet kan följaktligen för budgetåret 1926—1927 beräknas uppgå till (440,700 + 50,000 =) 490,700 kronor. Då emellertid en å övergångsstat uppförd befattningshavare i lönegraden B 5 kan antagas komma att under budgetåret avgå från sin tjänst, har utskottet ansett, att anslagsbeloppet bör kunna avrundas till 488,000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till herr Forssells förevarande motion II: 219

a) bestämma antalet ordinarie befattningar i utrikesdepartementet på följande sätt:

Befattningshavare.

A. Diplomatisk eller konsulär personal. Lönegrad.

1 sändebud tjänstgörande såsom kabinettssekreterare	A 3
3 avdelningschefer	A 2
7 legationsråd eller konsulter tjänstgörande såsom byråchefer	B 30
6 förste legationssekreterare eller vicekonsulter	B 26
5 byråsekreterare	B 21
	B 16
3 förste kanslistar eller kanslistar	eller B 12

B. Övrig personal.

1 kansliråd tjänstgörande såsom chef för arkivet	B 30
1 kamrerare	B 26
1 förste arkivarie	B 24
1 andre arkivarie	B 21
6 kansliskrivare	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
8 kanslibiträden	B 7
9 expeditionsvakter	B 5

b) besluta att å övergångsstat för utrikesdepartementet skola från och med den 1 juli 1926 uppföras följande befattningar nämligen:

A. Diplomatisk och konsulär personal:

1 legationsråd	B 30
1 förste legationssekreterare	B 26
1 byråsekreterare	B 21

B. Övrig personal:

1 förste arkivarie	B 24
1 andre arkivarie	B 21
1 expeditionsvakt	B 5
1 portvakt	B 5

c) medgiva, att kabinetssekreteraren må äga att såsom bidrag till representationskostnader åtnjuta ett årligt belopp av 3,000 kronor att utbetalas i den ordning, som beträffande lön är stadgad, ävensom bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga härav påkallade ändringar i gällande författningsbestämmelser;

d) godkänna följande ordinarie stater för utrikesdepartementet att tillämpas från och med den 1 juli 1926.

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	kr. 365,900:—
Arvode till speciellt sakkunnig i folkrätt	» 8,000:—
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag	» 66,800:—
	<hr/>
	Förslagsanslag kr. 440,700:—

B. Övergångsstat.

Avlöningar, förslagsanslag	kr. 50,000:—
--------------------------------------	--------------

e) medgiva, att befattning i lönegraden A 2, tillhörande utrikesdepartementets stat, må disponeras för extra sändebuds- eller generalkonsulspost i utlandet i samband därmed att till utrikesrepresentationen hörande befattning i samma lönegrad

å extra stat användes för avdelningschefstjänst i departementet;

f) i riksstaten höja det ordinarie förslagsanslaget till utrikesdepartementet, nu 466,000 kronor med 22,000 kronor till 488,000 kronor.

2:o) Under hänvisning till vad utskottet under närmast föregående punkt anfört får utskottet hemställa,

att riksdagen må ur riksstaten utesluta ordinarie förslagsanslaget övergångsstat för utrikesdepartementet.

Stockholm den 11 maj 1926.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius, Oscar Olsson, J. L. Widell, J. Nilsson* i Malmö, *O. Bergqvist, E. J. G. Rosén, E. A. Hallin, J. G. Walles, P. A. Bergström, C. A. Carlsson* i Gävle, *C. G. V. Hammarskjöld* och *Alexander Nilsson*;

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *A. Wiklund, S. Bengtsson* i Norup, *P. M. Olsson* i Blädinge, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *A. Å. Törnkvist* i Karlskrona, *E. Kristensson* i Göteborg, *J. Jönsson* i Revinge, *O. Nilsson* i Örebro, *B. F:son Holmgren, E. G. E. Eriksson* i Stockholm och *K. S. V. Ward*.

Reservation

vid punkt 1:o) av herrar *Oscar Olsson, J. Nilsson* i Malmö, *J. G. Walles, P. A. Bergström, A. Anderson* i Råstock, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *A. Å:son Törnkvist, E. Kristensson, O. Nilsson* i Örebro och *K. S. V. Ward*, vilka yrkat bifall till Kungl. Maj:ts förslag om indragning av kanslirådstjänsten, och följaktligen ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herr Forssells förevarande motion II: 219

a) bestämma antalet ordinarie befattningar i utrikesdepartementet på följande sätt:

Befattningshavare.

<i>A. Diplomatsk eller konsulär personal.</i>		Lönegrad.
1 sändebud tjänstgörande såsom kabinetssekreterare	A	3
3 avdelningschefer	A	2
7 legationsråd eller konsulter tjänstgörande såsom byråchefer	B	30
6 förste legationssekreterare eller vicekonsuler	B	26
5 byråsekreterare	B	21
3 förste kanslister eller kanslister	B	16
	eller B	12

B. Övrig personal.

1 kamrerare	B	26
1 förste arkivarie	B	24
1 andre arkivarie	B	21
6 kansliskrivare	B	11
1 förste expeditionsvakt	B	7
8 kanslibiträden	B	7
9 expeditionsvakter	B	5

b) besluta att å övergångsstat för utrikesdepartementet skola från och med den 1 juli 1926 uppföras följande befattningar nämligen:

A. Diplomatsk och konsulär personal.

1 legationsråd	B	30
1 förste legationssekreterare	B	26
1 byråsekreterare	B	21

B. Övrig personal.

1 kansliråd	B	30
1 förste arkivarie	B	24
1 andre arkivarie	B	21
1 expeditionsvakt	B	5
1 portvakt	B	5

c) medgiva att kabinetssekreteraren må — — — — författningsbestämmelser;

d) godkänna följande ordinarie stater för utrikesdepartementet att tillämpas från och med den 1 juli 1926

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag . . . . . kronor 354,400:—

Arvode till en speciell sakkunnig i folk-		
rätt	kronor	8,000:—
Avlöningar till icke-ordinarie befattnings-		
havare m. m., förslagsanslag	»	66,800:—
	Förslagsanslag kronor	429,200:—

B. Övergångsstat.

Avlöningar, förslagsanslag ..... kronor 61,500:—
 e) medgiva, att befattning — — — — i departementet;
 f) i riksstaten för budgetåret 1926—1927 höja ordinarie
 förslagsanslaget till utrikesdepartementet, nu 466,000 kronor,
 med 22,000 kronor till 488,000 kronor.